

За В. Сухомлинським загальнодидактичні методи поділяються на дві групи: ті, що забезпечують первинне сприйняття знань і ті, що передбачають осмислення та поглиблення знань. Основні методи першої групи – це розповідь, пояснення, лекція, опис, тлумачення, бесіда, самостійне читання, спостереження тощо. Основні методи другої групи – дискусія, творчі письмові та графічні роботи, виготовлення, експеримент [2]. Вони є незамінними та створюють фундамент усього процесу навчання. Грамотне використання цих методів у руслі поглядів НУШ, їх постійне комбінування, їх варіативна інтерпретація в поєднанні з технологічною компетентністю допоможе вчителю усучаснити навчальний процес, створити його творче обрамлення, підтримати дружню роботу в колективі, навчити креативно мислити, вмотивувати учнів рухатися вперед, впевнено долаючи перешкоди.

Ідеї великого педагога пропагують гуманістичний підхід до кожного учня, позиціонування вчителя як духовного наставника, постійну комунікацію між учителем і учнем, позиціонування навчання як творчого процесу, удосконалення сімейного виховання суголосно зі шкільним, їх гармонізацію.

В. Сухомлинський зумів глибоко проникнути у психологію дитини. З часом змінюється соціальне середовище, натомість елементарні принципи розвитку людини в ранньому віці залишаються однаковими, а отже, методика навчання за В. Сухомлинським є актуальною для будь-яких часів. Зрештою, основними засадами нормального суспільства є любов, взаєморозуміння, толерантність, особистісний розвиток людини та повага до природи – до чого й закликав Василь Олександрович. *«Готуючись до уроку, досвідчений педагог завжди продумує, як відбиватимуться повідомлювані ним знання в розумі учнів. Залежно від цього вчитель вибирає й методи навчання»* [3], – зауважує педагог. Отож-бо велика відповідальність за майбутнє нашої країни зараз полягла на плечі педагогів. Сучасність обростає безліччю нових фактів, феноменів і процесів, учителям необхідно не лише самим орієнтуватися в них, а й донести їх суть до молодшого покоління.

Список використаної літератури

1. Сухомлинський В. О. Вибрані твори в 5т. – К. : Радянська школа, 1977. – Т. 2. – 657 с.
2. Використання здобутків В. Сухомлинського учителями масової початкової школи [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://www.educationua.net/silovs-1430-8.html> (дата звернення: 31.10.2018). – Назва з екрана.
3. Сухомлинський В. О. Школа і будівництво Комунізму / В. О. Сухомлинський. – Кіровоградський обласний державний архів. – Ф. 6717. – Оп. 1, од. зб. 3, арк. 612.

Юлія Мироненко

РОДИННЕ ВИХОВАННЯ В СИСТЕМІ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО (ПРИСВЯЧЕНО 100-РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПЕДАГОГА)

Актуальність статті полягає у тому, що родинне виховання в системі шкільної освіти є важливим, оскільки дозволяє розкрити особливості виховання дітей не тільки на теоретичному рівні, але й на практичному.

Мета статті полягає у розкритті значення родинного виховання у тісному взаємозв'язку з школою з урахуванням педагогічної спадщини Василя Олександровича Сухомлинського

Формування дитини напряму залежить від виховання отриманого як у родині, так і у школі. Сім'я завжди відігравала важливу роль у розвитку дитини. Саме вона навчає базовим речам: поважати старших, цінити як свою, так і чужу працю, а школа у свою чергу повинна закріпити набуті знання. Про працю В.О Сухомлинський говорив *«Життя тисячу разів переконувало мене в тому, що справжнє щастя дістається тому, хто починає своє трудове життя одночасно з початком навчання у школі. Не гру в працю, а саме справжнє трудове життя»* [1, с. 58].

Відомий педагог Василь Сухомлинський був переконаний, що успіх у вихованні поколінь можна досягти лише спільними зусиллями школи, сім'ї та громадськості. [4, с.49]. Він писав *«Сім'я в нашому суспільстві, – це первобутнє ядро багатогранних людських стосунків –моральних, духовних, господарських, естетичних, культурних, і звичайно, виховних. Однак могутньою виховною та силою для дітей вона стає тільки тоді, коли батько і мати бачать велику мету свого життя, живуть в ім'я*

високих цілей, що звеличують їх в очах дитини» [3, с. 414]. Задля цього видатний педагог Василь Сухомлинський створив школу для батьків, де вони могли отримати необхідні знання, які допомогли б виховати власну дитину.

Сам педагог зазначав: «сім'я з її взаєминами між дітьми і батьками- перша школа інтелектуального, морального, естетичного і фізичного виховання. Духовне і морально естетичне багатство сімейного життя – найважливіша умова успішного виховання дитини і в домашніх умовах, і в дитячому садку, і в школі». [2, с. 49]. Учитель же в свою чергу повинен шукати різні форми проведення уроку – як стандартні, так і нестандартні, для того щоб зацікавити учня, бо на уроках вчитель не тільки навчає, але і виховує. Про вчителя В.О. Сухомлинський говорив: «Вчителі це батьки, а школа – це сім'я. Учитель повинен бути не тільки наставником, а й другом учнів, разом з ними переборювати труднощі, переживати, радіти і засмучуватися. [2, с. 51]. А отже вчитель повинен дотримуватися тих правил, заповідей у вихованні дитини як особистості, які придержуються батьки. Наприклад, В.О. Сухомлинський сформулював таких 10 заповідей виховання:

1. Не принижуй.
2. Не погрожуй.
3. Не вимагай обіцянки.
4. Не моралізуйте.
5. Не позбавляйте дитину можливості бути самою собою.
6. Не нашкодь власній дитині своїм вчинком.
7. Не бійтеся визнати свої помилки.
8. Виховуйте не тільки дитину, а й самі себе.
9. Вір у свою дитину.
10. Допоможіть дитині повірити в себе.

Виконання цих заповідей поліпшити зв'язки і в сім'ї, і в школі, також допоможе налагодити контакт між батьками і дітьми, учителями й учнями.

Отже, ми можемо сказати, що між родиною і школою існують тісні взаємозв'язки. Сім'я закладає фундамент у розвитку дитини, а школа допомагає виховати особистість. Вплив родини на дитину незамінний, бо саме в родині формується особистість, а вчитель – це та близька і дорога особа з яким вона контактує і на яких покладається.

Список використаної літератури

1. Маценко Л.М. Педагогіка сімейного виховання/Л.М. Маценко// Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів – К: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2013. – С. 60
2. Рацул А. Б. Сухомлинський про сімейно-шкільне та родинне виховання / А. Рацул // Наукові записки. – Випуск 78 (1). – Серія: Педагогічні науки. – Кіровоград: РВВ ДПУ ім. В. Винниченка, 2008. –С. 276
3. Сухомлинський В.О. Батьківська педагогіка / В. О. Сухомлинський // Вибрані твори: В 5–ти т. – Т. 5. – К.: Рад. школа, 1977. – С. 410–414.
4. Щербань П.М. Пам'ятай ім'я своє: Заповіді сімейної педагогіки: Новчальний посібник. – К: Вища школа, 2006.- С.191

Оксана Титаренко

ВИКОРИСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ІДЕЙ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

*Слава тому, хто вміє навчити,
У праці терпляче долю прожити,
Хвилями пронести через роки
Омріяні ідеї та думки.
Малювати вчинками добро,
Любити щиро дітей і народ.
книги шануй на учителя,*